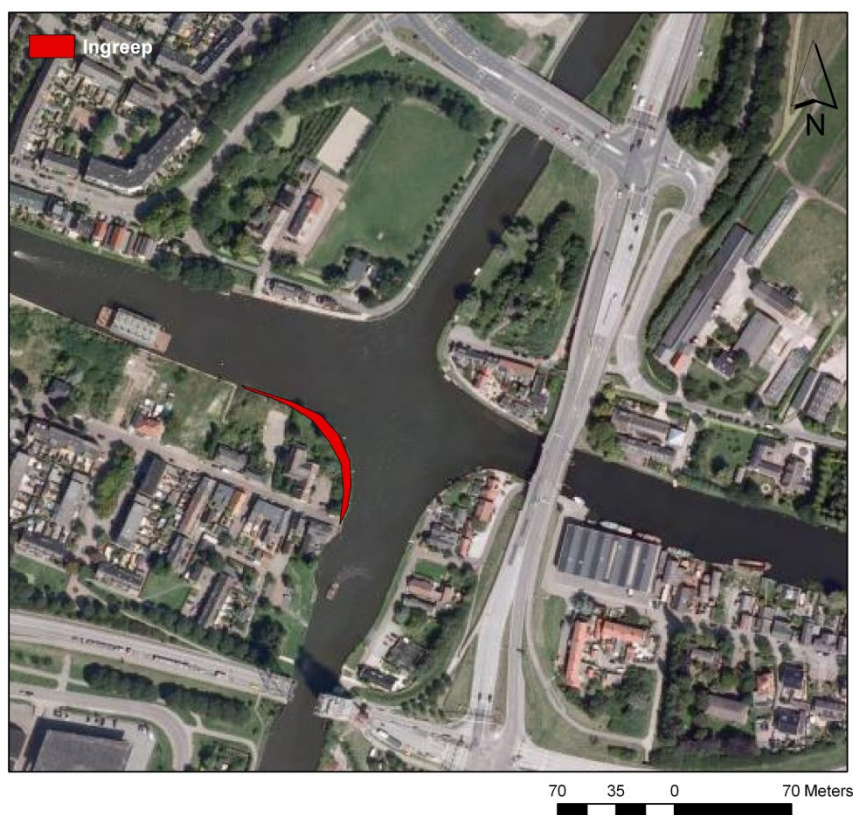

Quick scan archeologie: Trajectstudie Bochtverbetering Alphen a/d Rijn

Utrecht, 25 november 2012

Inleiding

De provincie heeft voornemens om de zuidwestelijke oever van de kruising van de Oude Rijn met de Gouwe landinwaarts te verleggen om een beter zicht en doorvaart te realiseren op dit traject (zie figuur 1). Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met eventuele archeologische sporen. In deze quick scan wordt globaal de archeologische verwachting van het plangebied aangegeven en wordt een advies inzake de invulling van het archeologietraject gegeven. Op basis van dit advies en de verzamelde gegevens beslist het bevoegd gezag (de gemeente) of archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Figuur 1: ligging plangebied op de luchtfoto

Vigerend beleid en bevoegd gezag

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft nog geen eigen archeologische waardenkaart en daaraan gekoppeld archeologiebeleid en vergunningenstelsel opgezet. Bij vragen wendt de gemeente zich op dit moment nog naar de Omgevingsdienst West-Holland voor advies. Het bevoegd gezag ligt desondanks bij de Gemeente Alphen aan den Rijn, die moet beslissen aan de hand van de aangeleverde adviezen welk archeologie traject nodig is bij een bepaalde ingreep in de gemeente. In deze quickscan wordt een advies gegeven dat gebaseerd is op de Provinciale archeologische en cultuur historische waardenkaarten en het Archeologische Database systeem Archis II.

Archeologische verwachting

Monumenten (AMK-terreinen), Waarnemingen en voorgaande onderzoeken

In en nabij het plangebied liggen geen AMK-terreinen. AMK-terreinen zijn beschermde archeologische monumenten of terreinen van zeer hoge of hoge archeologische waarde.

Uit de archeologische database van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (Archis II) blijkt dat er bij een onderzoek van RAAP in 2009 in het plangebied een stukje keramiek (waarneming 426.445) is gevonden uit de late middeleeuwen en mogelijk een fundering van na 1850.

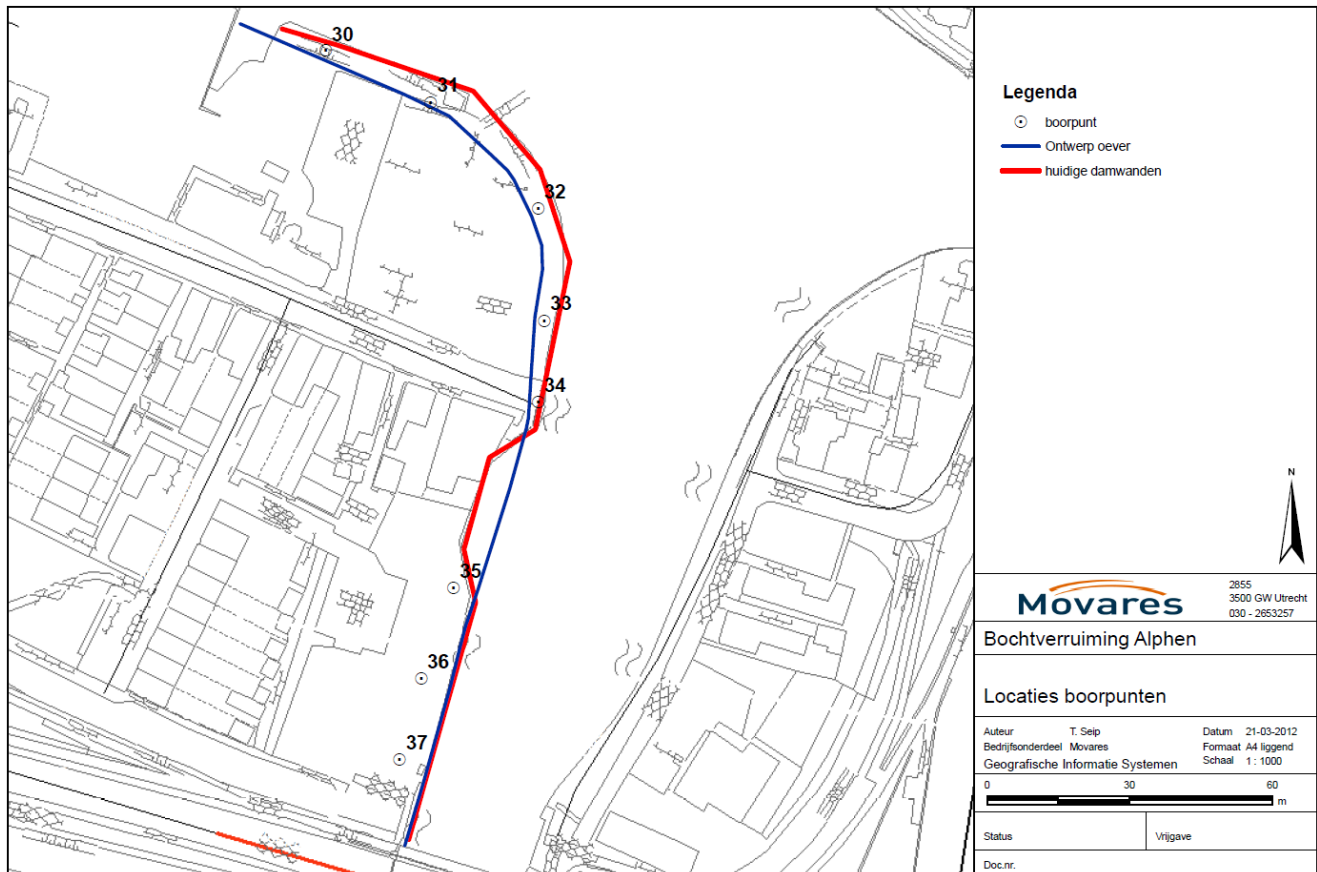
Figuur 2: Waarnemingen op en rond het plangebied. (ArchisII)

Cultuurhistorische Waardenkaart Provincie en archeologische verwachting

Het plangebied ligt volgens de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van Zuid-Holland en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in een zone met zeer hoge trefkans op het vinden van archeologisch materiaal. Volgens de CHW is de locatie en de hele omgeving mogelijk in de prehistorie reeds bewoond geweest (zie figuur 3). Verder is de locatie in de CHW beschreven als een knooppunt dorp op het knooppunt tussen Oude Rijn en de Gouwe. De bodem van het plangebied bestaat oorspronkelijk uit stroomgordelafzettingen (oeverwallen).

Verstoring en huidige toestand gebied

Over de historische activiteiten in het plangebied en de daaruit volgende verstoring van de ondergrond is onvoldoende bekend om iets over de nog aanwezige archeologische waarden te kunnen zeggen. Echter heeft voor de bochtverbetering reeds een boorcampagne plaatsgevonden ten behoeve van milieuonderzoek (zie figuur 5 en bijlage A). Uit de boringen blijkt dat er puin in de ondergrond zit tot een diepte van lokaal zelfs 2 meter. Onder de puinhoudende laag is humeuze siltige klei aanwezig. Het lijkt er op dat het gebied in het verleden is aangeplempt met klei, zand en puin.

Figuur 5: Boringen ten behoeve van het milieuonderzoek

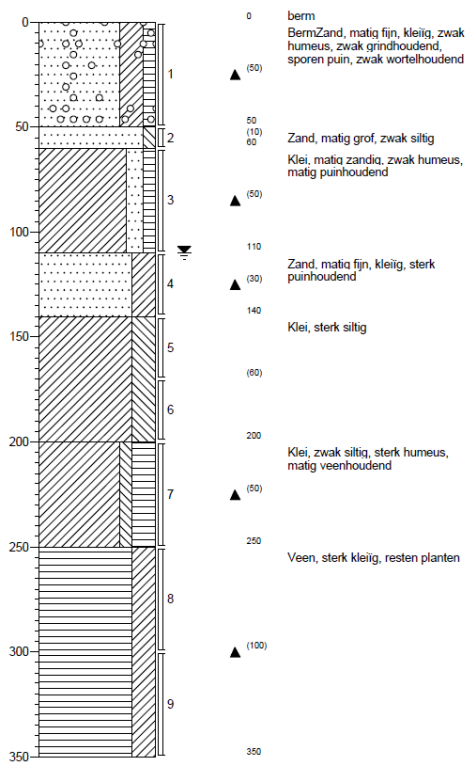
Conclusie en advies

Vanwege de ligging langs de Oude Rijn op een kruispunt van twee rivieren is de kans op het aantreffen van archeologisch belangrijk materiaal hoog te noemen. Volgens de gangbare protocollen zou daarom geadviseerd moeten worden om een bureaustudie uit te voeren. De bovenste 1 tot 2 meter van de bodem is echter verstoord. Daarom lijkt het relevanter om enkele boringen in het veld door een archeoloog te laten onderzoeken om te kijken of er nog archeologische sporen in de ondergrond aanwezig zijn en op grond van die resultaten te beslissen of verder onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

BIJLAGE A Boringen in het projectgebied

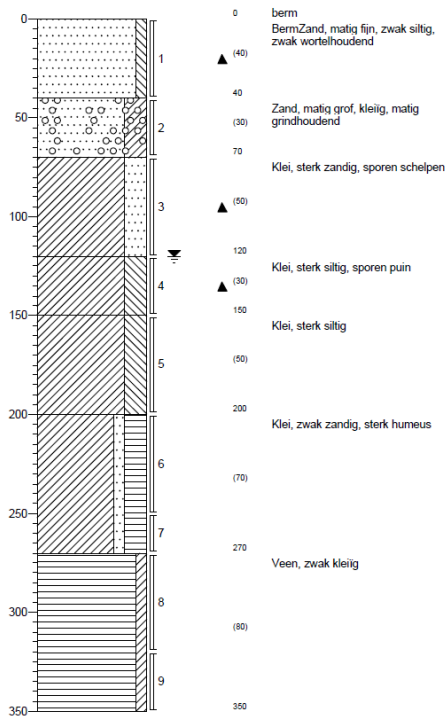
Boring: 30

Datum: 31-10-2012

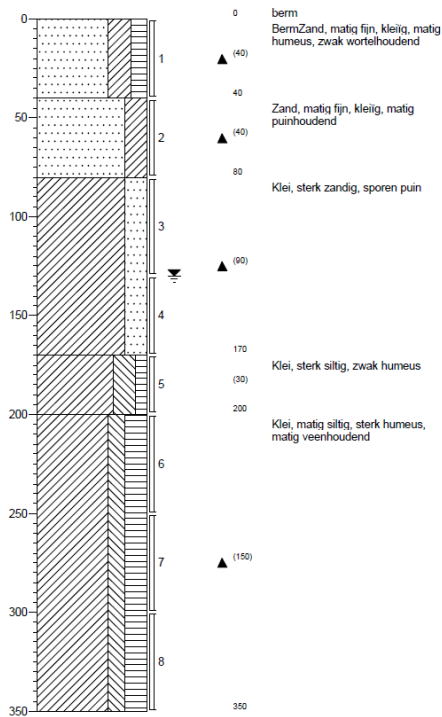
Boring: 31

Datum: 31-10-2012

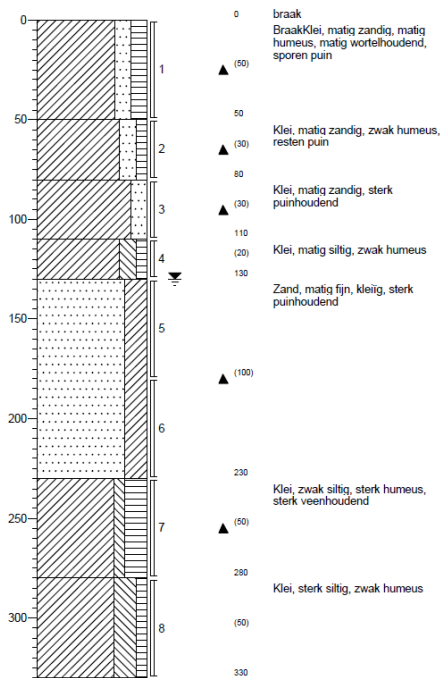
Boring: 32

Datum: 31-10-2012

Boring: 33

Datum: 31-10-2012

Boring: 34

Datum: 31-10-2012

